

**Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Факультет філологічний

Кафедра української мови та літератури

СИЛАБУС

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УКРАЇНСЬКА МОВА

(ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)

підготовки здобувачів першого (бакалаврського)

рівня вищої освіти

спеціальності 232 Соціальне забезпечення

за освітньо-професійною програмою Соціальне забезпечення

мова навчання українська

Слов'янськ – 2022р.

Розробник:

Полякова Т.В. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та літератури ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Рецензенти:

Швидка Н.В. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та літератури ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;

Маторіна Н.М. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри германської та слов'янської філології ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри української мови та літератури

Протокол № 1 від «27» червня 2022 р.

Завідувач кафедри

Біличенко О.Л.

Затверджено та рекомендовано до впровадження вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«27» червня 2022 р.,

протокол № 9

**ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)**

Кількість кредитів	5
Рік підготовки, семестр	1й рік підготовки, 1й семестр
Компонент освітньої програми	обов'язковий
Викладач,	Полякова Т.В. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та літератури ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
Контактна інформація	tetyanapolyakova@ukr.net
Консультації	Вівторок(15:00-16:00)
Анотація навчальної дисципліни	<p>Об'єктом вивчення дисципліни є мовні норми – правила, своєрідні мовні закони. Їх реалізація сприяє побудові правильного усного та писемного мовлення. Вони є обов'язковими для всіх носіїв літературної мови. Дотримання мовних норм свідчить про досконале володіння літературною мовою.</p> <p>Предметом вивчення дисципліни є функціонування мовних норм в текстах, відповідно до фаху соціального забезпечення</p>
Опис навчальної дисципліни	<p>Мета: вивчення дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» є ознайомлення студентів із нормами сучасної української мови в діловому спілкуванні, з основними вимогами до складання та оформлення документів; підвищення загальномовного рівня майбутніх фахівців; формування практичних навичок ділового усного й писемного спілкування в колективі, комунікативних здібностей.</p> <p>Компетентності, які набуває здобувач після вивчення дисципліни, <i>відповідно до ОП:</i></p> <p>СК 6 – Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово у професійній діяльності;</p> <p>СК 9 – Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p>

Ключові слова: сутність мови як суспільного явища, її функції; особливості мовної ситуації та мовної політики в Україні; характерні ознаки української літературної мови; різновиди мовних норм літературної мови, доречність їх використання в усному та писемному мовленні; стильове багатство сучасної української літературної мови; критерії культури мовлення, дотримання яких сприяє побудові зрозумілого та красивого мовлення; мовний етикет спілкування; засоби досягнення милозвучності мовлення; особливості графічної системи української мови, її словникового складу; види лексикографічної літератури; сучасну науково-навчальну літературу лінгвістичного спрямування тощо.

Очікувані результати навчання:

ПРН 1 – Використовувати усну та письмову комунікацію українською мовою для здійснення професійної діяльності.

ПРН 9 – Виявляти готовність до взаємодії з колегами по роботі, приймати управлінські рішення в організації роботи виконавців.

Студент повинен знати: роль державної мови у професійній діяльності; норми сучасної української літературної мови та вимоги культури усного і писемного мовлення; правила укладання ділових паперів і різних видів наукової продукції; проблеми української термінології у професійному спілкуванні вміти: правильно використовувати різні мовні засоби відповідно до комунікативних намірів; влучно висловлювати думки для успішного розв'язання проблем і завдань у професійній діяльності; сприймати, відтворювати, редагувати тексти офіційно-ділового й наукового стилів; оперування фаховою термінологією, редагування, коригування та перекладу наукових текстів; скорочувати та створювати наукові

тексти професійного спрямування, складати план, конспект, реферат тощо, робити необхідні нотатки, виписки відповідно до поставленої мети; складати різні типи документів, правильно добираючи мовні засоби, що репрезентують їх специфіку; послуговуватися лексикографічними джерелами (словниками) та іншою допоміжною довідковою літературою, необхідною для самостійного вдосконалення мовної культури.

Матеріали та ресурси.

Навчально-методичні матеріали:

1. Зубков М. Г. Норми та культура української мови за оновленим правописом. Ділове мовлення. 2-ге вид., доп. і змін. Київ: Арій, 2019. 608 с.
2. Коцюбовська Г.А. Практичний курс з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для студентів усіх спеціальностей / Г.А. Коцюбовська, Л.Є. Гапонова. – Дніпро: Біла К.О., 2018. – 38 с.
3. Практикум з української мови за професійним спрямуванням: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Укл. Л. І. Прокопенко. Одеса. 2021. – 120 с.
4. Татарчук І. В. Ділова українська мова. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. К.: Вид-во Центр учбової літератури, 2018. – 156 с.
5. Український правопис / НАН України, Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні; Інститут української мови. Київ, 2019. 391 с. 23. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник. 5-те вид., виправ. і доп. Київ: Алерта, 2019. – 640 с.
6. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник. 5-те вид., виправ. і доп. Київ: Алерта, 2019. – 640 с.
7. Вишівська дистанційна платформа MOODL; Інформаційні ресурси в Інтернеті: [http:// eg. nau. edu. ua: 8080 /handle /NAU / 14731](http://eg.nau.edu.ua:8080/handle/NAU/14731); навчально-методичні посібники, технічні та інші засоби наочності.

<p>Теми</p>	<p>Тема 1. Мовна норма. Стили сучасної української мови. Основні ознаки офіційно-ділового стилю. Тема 2. Ділові документи та правові папери. Тема 3. Документація з кадрово-контрактних питань. Тема 4. Морфологічні норми професійного спілкування. Тема 5. Синтаксична організація професійного мовлення. Тема 6. Культура професійного мовлення.</p>
<p>Методичні поради для викладачів «Як навчати?»</p>	<p>Словесні методи: (лекційний виклад нового навчального матеріалу; пояснення; бесіда /вступна, репродуктивна, евристична, контрольна/); б) наочні методи (таблиці, схеми, роздаткові матеріали, праця з навчальними посібниками); в) практичні методи (реферати, вправи й письмові завдання /завдання оформити наукову працю, ділові папери, вправи на перекладання й редагування фахових текстів, дотримання норм української літературної мови/); г) репродуктивні та проблемно-пошукові методи. Робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веборієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота.</p>
<p>Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»</p>	<p>Застосовування методів стимулювання та мотивації навчально-пізнавальної діяльності (пізнавальні ігри, навчальні дискусії та диспути, аналіз ситуацій у професійній діяльності тощо). Використовувати різні методи роботи здобувачів: колоквіуми, тестування, командні проекти, реферати, есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, презентації та виступи на наукових заходах, захисти практичних робіт.</p>

Оцінювання	Написання есе, контрольних робіт, перевірка вправ, виконаних на заняттях, і домашніх завдань, усні опитування, тестування; перевірка рефератів, написання творчих робіт евристичного характеру, іспит.
Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»	Унікальність, неповторність вивчення даного курсу полягає у тому, що він сприяє виробленню навичок оптимальної мовної поведінки у професійній сфері: вплив на співрозмовника за допомогою вмілого використання різноманітних мовних засобів, оволодіння культурою монологу, діалогу та полілогу; сприйняття й відтворення фахових текстів, засвоєння лексики і термінології свого фаху, вибір комунікативно виправданих мовних засобів, послуговування різними типами словників.

Кандидат філологічних наук,
доцент кафедри української мови
та літератури

Т.В. Полякова